

Силабус курсу Сучасні парадигми дошкільної освіти

Ступінь вищої освіти – доктор філософії (PhD)
 Галузь знань: 01 освіта / педагогіка
 Спеціальність: 012 Дошкільна освіта
 Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»
 Рік підготовки – 1, семестр – 2
 Компонент освітньої програми: нормативна
 Кількість кредитів – 4
 Консультації: вівторок, четвер; 14:05, ауд. 302.
 Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор педагогічних наук, професор
Чайка Володимир Мирославович

Контактна інформація:
chaikavm2704@gmail.com
 (0352) 53 36 25 – деканат факультету педагогіки і психології

Опис дисципліни

У навчальних планах ОНП «Дошкільна освіта» дисципліна «Сучасні парадигми дошкільної освіти» є нормативною навчальною дисципліною, яка має забезпечити формування необхідних теоретичних знань та практичних умінь майбутніх педагогічних працівників.

Запропонований курс спрямований на засвоєння знань про сучасні парадигми дошкільної освіти, розвиток самостійного педагогічного мислення студентів, уміння осмислювати педагогічну діяльність, приймати виважені, оптимальні, ефективні і доцільні з наукових позицій та сучасних тенденцій руху дошкільної освіти рішення у розв'язанні педагогічних завдань.

Мета курсу – сформувати концептуальні й методологічні знання про сучасні парадигми Дошкільної освіти; забезпечити теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти до виконання функціональних обов'язків викладача й дослідника в закладах освіти України; забезпечити творчий саморозвиток особистості в умовах викликів сьогодення.

Структура курсу

Годи- ни Лек./ сем.	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	ОСНОВНІ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ ТА ЇХ СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА	Мати концептуальні й методологічні знання основних освітніх парадигм; вміти здійснювати аналіз педагогічної літератури щодо освітніх парадигм	Питання
2/2	ОСВІТНЯ ПАРАДИГМА В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	Знати основні положення освітньої парадигми; вміти визначати концептуальні основи освітньої парадигми дошкільної освіти.	Питання, проєкти
2/2	РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ	Розуміти та вміти охарактеризувати синергетичний підхід як нову освітню парадигму; уміти виявляти основні освітні компетенції вихователя ЗДО, а також учня.	Питання, проєкти
2/2	ТЕХНОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	Знати поняттєво-категоріальний апарат сучасних освітніх (педагогічних) технологій; обґрунтовувати взаємозв'язок концептуально-цільових, змістових, процесуальних та результативно-аналітичних компонентів освітніх технологій. Володіти методами і методиками діагностики стану сформованості компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів.	Питання, проєкти, презентації

2/2	ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КРИТИЧНО-КРЕАТИВНОЇ ПАРАДИГМИ	Знати особливості розвитку в учнів критичного мислення та креативності; реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.	Питання, проекти
2/2	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ	Реалізовувати інформаційні технології як елемент сучасної парадигми дошкільної освіти;	Питання, проекти
2/2	ГУМАНІСТИЧНА ПАРАДИГМА ОСВІТИ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	Характеризувати основні засади гуманістичної парадигми; знати шляхи і засоби створення інклюзивно-розвивального простору дошкільної освіти; вміти характеризувати і аналізувати конструктивний вітчизняний і зарубіжний досвід педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.	Питання, проекти, презентації
2/2	СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРАТИВНОЇ ПАРАДИГМИ	Знати основні підходи інтеграції змісту дошкільної освіти; володіти концептуальними й методологічними знаннями щодо теми	Питання, проекти, презентації
2/2	СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ НОВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ	Вміти охарактеризувати тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти з погляду різних освітніх парадигм.	Питання, проекти, презентації

Літературні джерела

1. Базовий компонент дошкільної освіти : [наук. кер. А. М. Богуш ; авт. кол.: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л. та ін.]. Київ : [б. в.], 2012. 26 с.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : наук.-метод. посіб. М-во освіти і науки України, Ін-т змісту і методів навчання. Київ : [Ін-т змісту і методів навчання], 1998. 204 с.
3. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк ; авт. кол. : Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.] ; наук. ред. : Г. В. Беленька, М. А. Машовець. - Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
4. Зязюн І. А. Освітні парадигми та педагогічні технології у вимірах філософії освіти. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського*. Серія : Педагогічні науки. 2010. Вип. 1.28. С. 21-27. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2010_1.
5. Крутий К.Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу: Монографія: У 2-х ч. Частина перша. Концепції, проектування, технології створення. Запоріжжя: ТОВ —ЛПСП ЛТД, 2009. 320 с.
6. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське довкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 264 с.
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч. II. Від трьох до шести (семи) років / Аксьонова О. П., Аніщук А. М., Артемова Л. В. [та ін.] ; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 452 с.
8. Романенко М.І. Освітня парадигма: генезис ідей та систем / М.І. Романенко. Дніпропетровськ : Вид. «Промінь», 2000. 160 с.
9. Чайка В. М. Професійно-практична підготовка майбутнього вчителя: стан і шляхи вдосконалення. *Педагогічний альманах : збірник наукових праць* / редкол.: І. Бех, Є. Голобородько, В. Олійник [та ін.]. Херсон, 2011. Вип. 10. С. 125-131.
10. Чайка В. М. Проблеми змісту підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до інноваційної педагогічної діяльності. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Сер. Педагогіка / голов. ред. Г. Терещук ; редкол.: Л. Вознюк, В. Кравець, Л. Морська [та ін.]. Тернопіль, 2012. № 2. С. 33–39.
11. Яресько К.В. Розвиток освітніх парадигм у сучасній педагогічній науці. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. Х., 2004. Вип. 6. С. 44 – 49.

Електронні ресурси

1. Джура О. Д. Особистісно орієнтована освіта в контексті освітніх технологій. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія*. 2012. Вип. 41(2). С. 132-143. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2012_41\(2\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2012_41(2)_15).
2. Сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>
3. Сайт Інституту методів та змісту освіти URL: www.imzo.gov.ua
4. Калита Н. Підготовка вихователя ЗДО в контексті сучасних освітніх парадигм. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 14. С. 265-269. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2015_14_38.
5. Кравченко В. М. Проблема сутності парадигмального підходу до модернізації педагогічної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2012. Вип. 32. С. 271-278. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2012_32_39.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Усне опитування, виготовлення презентації	40
Змістовий модуль 2. Усне опитування, виготовлення презентацій, кейсів, виконання вправ	40
ЕКЗАМЕН	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно.
B	85-89	добре.
C	75-84	добре.
D	65-74	задов.
E	60-64	задов.
FX	35-59	не задовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	не задов. з обов'язковим повторним вивченням курсу

- Політика щодо академічної доброчесності: Індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.